

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2021. MÁRCIUS

TETT ÉS VÉDELEM
LIGA

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	3
A Tett és Védelem Liga	4
A jelentésről	5
Módszertan	7
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2021. március	10
Rongálás	10
További gyűlöletcselekmények	11
Közösségi hírek, reakciók	13
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	16
Egyéb hírek	18
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei	19
A hónap krónikája	21
Kapcsolat és támogatás	22
Felhasznált irodalom	22
Impresszum	23

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem jelentős része az antiszemita incidensek előfordulásának nyomon követése. A Tett és Védelem Liga egyik célja, hogy a társadalom szélesebb köreiben felhívja a figyelmet az antiszemitizmusra. Ennek elsődleges eszköze a közéletben előforduló gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos folyamatos és szakmailag megalapozott monitoringtevékenység. Az antiszemita incidensekre és egyéb gyűlöletcselekményekre vonatkozó információk gyűjtése és elemzése hiányában sem a zsidó közösségek, sem az egyének számára nem lehet valós védelmet biztosítani. Az adatgyűjtés eredményét a Tett és Védelem Liga havi rendszerességgel közzéteszi havi jelentések formájában, az egyes országokra/régiókra vonatkozó megállapítások összefoglalóját pedig éves jelentésben publikálja.

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel.

A jelentések mindkét cselekményt összefoglalóan 'gyűlöletcselekményeknek' nevezik. Az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és az egyéb típusú gyűlölet-bűncselekmények közötti fő különbség az antiszemita motiváció megléte. Az egyes országok eltérő törvényei és jogszabályi alkalmazásai következtében változó, hogy a büntetőjog szerint mely antiszemita incidensek számítanak bűncselekménynek. Előfordulnak olyan gyűlölet motiválta cselekmények is, amelyek ugyan felzaklatják a zsidó közösséget, mégsem tekinthetők bűncselekménynek, például a szólásszabadság égisze alatt. Az általános áttekintés megszerzése és az időbeli változások vizsgálata érdekében a Tett és Védelem Liga szerint mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

A minél szélesebb körű monitorozás érdekében a Tett és Védelem Liga többféle forrást alkalmaz. Az események regisztrálásán kívül, az egyes incidensek különböző jellemzőit is számba vesszük. A dokumentálás során rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére (amennyiben ismert), célpontjára és (esetleges) következményeire vonatkozó adatokat, valamint megkülönböztetjük egymástól az eltérő cselekménytípusokat.

Ebben a hónapban Alapítványunk egy antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, mely eset a rongálás kategóriájába tartozott, Budapesten, a róla elnevezett téren horogkeresztet festettek Csonka János mérnök mellszobrára.

A További gyűlöletcselekmények kategóriájába ebben a hónapban két hír került. Ebbe a fejezetbe kerülnek azon hírek, események melyek bár gyűlöletcselekmények, az időpontjuk ismeretlen, vagy

jelentéktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának.

Alapítványunk ebben a hónapban hivatalos eljárásban négy feljelentést és egy bejelentést tett a rendőrség felé.

A TETT ÉS VÉDELEM LIGA

Az elmúlt évtizedben erősödött az antiszemitizmus Európában. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA)¹ felmérései és a Rágalmazásellenes Liga (ADL) Global 100² tanulmányai jól mutatják az antiszemitizmus széles spektrumát és időbeli változásait.

Az antiszemita incidensek az események tartalmát, megnyilvánulási módját és elkövetőit tekintve meglehetősen különböznek egymástól a monitorozott országokban. A modern antiszemitizmus leginkább az iszlamizmushoz és a szélsőséges jobb-, illetve baloldali csoportokhoz köthető. Iszlamista megnyilvánulások leggyakrabban Nyugat-Európa azon országaiban fordulnak elő, ahol nagyobb számú muszlim lakosság él, míg Kelet- és Közép-Európában ritkaságnak számítanak. A szélsőbaloldali antiszemitizmus Nyugat-Európában gyakran az anticionizmus álcája mögé bújik, és rendszerint a közel-keleti

konfliktushoz köthető. Kelet- és Közép-Európában a jobboldal zsidókkal szembeni előítéletességének van hagyománya, és nem csupán a fasizmushoz és a nácizmushoz köthető, hanem időnként populista-nacionalista csoportok köreiből is megjelenik. Az elmúlt évtizedben számos országban érezte magát egyre nagyobb veszélyben a zsidó közösség. A veszélyérzet nem csak a zsidók és zsidó intézmények ellen irányuló fizikai támadások terjedése miatt növekszik, hanem az egyre terjedő összeesküvés elméletek, a gyűlölet online megnyilvánulásai és az olyan politikai kampányok miatt is, amelyek be kívánják tiltani például a brit milá szertartást és a kóser étkezést.

Az antiszemitizmus elleni harc egyre sürgetőbb probléma Európában. A Tett és Védelem Liga azért jött létre, hogy felfedje a modernkori antiszemitizmus mozgatórugóit és hatékony védelmet biztosítson ellene.

¹ Az EU alapjogi ügynöksége: „antiszemitizmus – az európai unióban 2008 és 2018 közötti rendelkezésre álló adatok áttekintése”
² [HTTPS://GLOBAL100.ADL.ORG](https://global100.adl.org)

A JELENTÉSRŐL

Az antiszemitizmus általános megítélése és kezelése sokszor szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele a tényleges helyzet megismerése, amelynek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek³ monitorozása.

A Tett és Védelem Liga 2019-től kezdve Európa 7 országában folytat monitoringtevékenységet. Első lépésként jelenleg Ausztriában, Csehországban, Norvégiában, Lengyelországban, Romániában, Szlovákiában és Svédországban gyűjtünk adatokat, később további országokra is ki fogjuk terjeszteni tevékenységünket. Az antiszemitizmus monitorozását illetően az országoknak megvannak a maguk sajátosságai, melyek között meglehetősen nagy különbségek fedezhetők fel. Bizonyos országokban több olyan szervezet is működik, amely a Tett és Védelem Ligához hasonló céllal rendelkezik, míg máshol elhanyagolható mértékű vagy egyáltalán nincsen hasonló tevékenység. A Tett és Védelem Liga semmi esetre sem szeretne a meglévő szervezetek helyébe lépni, információcserére törekszünk és együttműködéseket szeretnénk létrehozni.

A havi jelentéseken túl, az incidensek részletes elemzését ismertető éves összefoglaló jelentéseket is készítünk. A jelentéseket angol nyelven, illetve a legtöbb esetben a helyi nyelven is közzétesszük.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények és incidensek egyfajta üzenetnek tekinthetők, nem csak az adott áldozatra, hanem egy nagyobb közösség felé irányulnak. Az antiszemitizmus és az egyéb gyűlölet-bűncselekmények tehát nem csak egy adott személyt, hanem az egész társ-

adalom szerkezetét támadják. Ez természetesen nem csökkenti az áldozatok által átélt fájdalmat és lelki traumát. Ezen bűncselekmények gyakran nem csak az áldozatokra vagy a tulajdonukra jelentenek veszélyt, de gyakran az áldozat önbecsülése és méltósága is csorbát szenved. Az incidensek azt érzékeltetik, hogy az áldozat nem egyenrangú tagja vagy egyáltalán nem is tagja a társadalomnak. Mivel a gyűlölet-bűncselekmények általánosságban az áldozat valamely (vélt vagy valós) megváltoztathatatlan tulajdonsága ellen irányulnak, az áldozat szinte védtelen. Az áldozatok sokszor félnek, hogy hasonló vagy még rosszabb atrocitások érik majd őket, ha azonosítják az elkövetőket az illetékes hatóságnál. Az incidensek nem megfelelő kezelése könnyen vezethet másodlagos viktimizációhoz, amikor az áldozat elhiszi, hogy ő a hibás, amiért például nem volt elég elővigyázatos, stb. Ezek a típusú bűncselekmények, mint már említettük, egy egész közösséget érintenek. Áldozatai sokszor felelősek, mivel számos esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott megtámadott csoport tagja. Ez azt jelenti, hogy a megtámadott csoport minden tagja potenciális áldozattá válik és félhet, hogy a jövőben ő maga is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontja lesz. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, amelyek hosszú idő óta ki vannak téve az előítéleteknek. Annak hosszas bizonyítása szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezen cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen incidensek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve súlyos következményekkel járhat, hiszen egyrészt felbátorítja az elkövetőket, hogy hasonló cselekményeket kövessenek el, másrészt az egész társadalom összetartó erejét csökkenti⁴.

Nem túlzás azt állítani, hogy kevesebb gyűlölet-bűncselekményt jelentenek és dokumentálnak, mint amennyi valójában

³ Részletekért lásd a *Műdszerian* fejezetet.

⁴ Levin és McDevitt 1999, 92-93; OSCE/ODIHR 2009a, 19-21; OSCE/ODIHR 2009b, 17-18; Perry 2001, 10).

történik. Az elkövetett és a bejelentett bűncselekmények számában való országokbeli eltérés nem feltétlenül köthető a zsidók számához. A kevesebb bejelentett cselekmény egyik oka, hogy az áldozatok sokszor nem jelentik az eseteket a rendőrségen vagy az illetékes hatóságnál. Ennek több magyarázata lehet. Sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik az eseteket, akár felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van továbbá, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat vagy nem tudja hova fordulhatna segítségért. Az áldozatok tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül és a bejelentés miatt még többet fognak szenvedni, illetve azt is feltételezhetik, hogy a hatóságok

nem tudják majd bizonyítani a gyűlöletmotivációt, így a bejelentés hiábavaló.

A civil szervezetek segíthetnek ezen problémák orvoslásában, együttműködhetnek a rendőrséggel és az illetékes hatóságokkal, valamint egyfajta közvetítő szerepet is betölthetnek az áldozat és a hatóság között. A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy felhívják a hivatalos szervek figyelmét a gyűlölet motiválta bűncselekményekre és az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendeket rajzoljanak fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra terelésében, jogi védelmet nyújthatnak az áldozatoknak, és egyéb módon segíthetik őket.

MÓDSZERTAN

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motíválta incidensekkel, melyeket az EBESZ a következőképpen definiál⁵ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motívál⁶
- gyűlölet motíválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. Habár az antiszemitizmusnak létezik egy széles körben elfogadott meghatározása (lásd IHRA 2017), a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozóan jelenleg nincs egy következetes definíció a Tett és Védelem Liga által monitorozott országokban.

A jogi következmények is eltérőek az egyes országokban, így előfordulhat, hogy ami bűncselekménynek számít az egyik országban, nem törvényellenes egy másikban. Egyértelmű példa erre az ún. holokauszttagadás, amely Magyarországon például jogellenes, míg a Tett és Védelem Liga által monitorozott számos másik országban nem törvénysértő. A Tett és Védelem Liga adatgyűjtése meglehetősen széleskörű, igyekszünk minden esetről beszámolni jelentéseinkben, ugyanakkor előfordulhat, hogy egymáshoz hasonló eseteket bizonyos országokban bűncselekményként, míg máshol „csak” incidensként tartunk nyilván. Mindig az adott ország büntető törvénykönyve szerinti meghatározást vesszük alapul. Úgy véljük, hogy e különbségek okozta problémák idővel csökkenni fognak, ahogy egységes meghatározásokat

és jogszabályi rendelkezéseket fogadnak el az Európai Unióban.

Jelentéseinkben részletesen ismertetjük a gyűlölet motíválta incidenseket és bemutatjuk, hogyan igyekszünk kezelni a problémákat. Jelentéseink nemzetközi és független monitorozásokon, helyi tudósítóktól szerzett információkon, valamint azonos vagy hasonló ügyekkel foglalkozó szervezetek gyűjtötte adatokon alapulnak.

A havi jelentések a lehető legtágabb értelemben veszik számba az antiszemitizmus motíválta gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket, bemutatva azok elkövetőit, célpontját, módszereit és üzenetét. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos azonban, hogy az antiszemita motivációt meg lehet állapítani, azaz, hogy az elkövető a zsidósághoz való tartozás vagy annak feltételezése miatt választotta az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő.

A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk minden esetet, amely a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába tartozik. Ezek lehetnek az adott ország büntető törvénykönyve által nevesített bűncselekmények (például közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban a büntető törvénykönyvben szereplő egyéb tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható.

A gyűlöletcselekmények azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített indikátorok⁷ vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. A média figyelésén és helyi tudósítók beszámolóin túl, a Tett és Védelem Liga az

5 A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, a gyakorlati munkában azonban nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

6 Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény (OSCE/ODIHR 2009a, 24). Ennek általunk való kezelését lásd később.

7 Ezeket a *Módszertan* részben ismertetjük.

áldozatok bejelentéseire támaszkodik. Magyarországon 24 órás forródrót működik, amely megkönnyíti a bejelentést. Célunk, hogy más országokban is létrehozzunk hasonló szolgáltatást, hogy a helyi nyelveken lehessen bejelentéseket tenni. Ezen kívül lehetőség van névtelen online bejelentésre is, ennek különösen nagy jelentősége lesz a beszámolóink szempontjából. Ha az áldozat nem tud vagy nem szeretne bejelentést tenni, a Tett és Védelem Liga közvetítő révén tudja támogatni az áldozatot a folyamatban. Közvetítő lehet az áldozat családtagja, ismerőse, az incidens tanúja vagy egy másik civil szervezet.

A Tett és Védelem Liga deklarált célja, hogy szoros kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel bizonyos országokban az incidensek áldozatai vagy tanúi először a hatóságokat értesítik.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: televízió, rádió, valamint a sajtó nyomtatott és internetes változata. A jelentések lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

A közbeszédet szakértői csoport monitorozza. Célunk, hogy a média egyre növekvő szeletét folyamatos megfigyelés alatt tarthassuk. A monitorozás kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, minden nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, valamint az online hírportálokra, a közösségi oldalakra és a szélsőséges, gyűlöletkeltő honlapokra is. A monitorozás folyamata rendszeresen és következetesen, pontosan kidolgozott szabványok alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyan incidensek is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítunk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába:

- csak a monitorozott országban történt

gyűlöletesemények; nem számít, hogy az áldozat az adott ország állampolgára vagy sem

- minden cselekedet, incidens, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ha a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény vagy épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- a Tett és Védelem Ligának bejelentett antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha túlmennek a politikai közlésen és a hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, melyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek.

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹:

- az adott monitorozott országhoz és az ország zsidóságához köthető antiszemita gyűlöletesemények, amelyek valamilyen oknál fogva nem tartoznak a statisztikába (például nem az adott országban történtek, nem bizonyítható az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei)
- gyűlöletkifejezések, amelyek rendszeresen megjelennek honlapokon, kommentekben és online fórumokon, de amelyekről nem érkezett bejelentés a Tett és Védelem Ligához
- egyéb hírek, amelyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz.

⁸ A kritériumok kialakításakor felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását módosítottuk; a jelenlegi leírások eltérnek a 2013-ban használt meghatározásoktól.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Fentebb említettük a különböző indikátorokat, amelyek segítenek eldönteni, hogy az adott incidens elkövetését előítélet motiválta-e vagy sem.

Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, az incidens helyszínére és időpontjára vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk és szintén lejegyezzük, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen – akár jogi – következményei.

A cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeit is rögzítenünk. Az esetek tipizálását kétféle módon végezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és holokauszttagadás.

A másik csoportosításkor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* című útmutató ajánlása alapján a következő hétféle cselekménytípust különböztetjük meg¹⁰:

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
  - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
  - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
  - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek élete veszélybe kerül
  - bombák és levélbombák
  - emberrablás
- Támadás
  - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
  - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
  - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is beleértve, amikor a dobás célt téveszt

- Rongálás
  - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
  - tulajdon meggyalázása
  - gyűjtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyűjtogatási kísérlet
- Fenygetés
  - egyértelmű és konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
  - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán meglepetésváltás volt
  - zaklatás
  - rágalmozás
- Gyűlöletbeszéd
  - nyilvános gyűlöletbeszéd
  - virtuális gyűlöletbeszéd
  - sértő magatartás
  - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
  - gyűlöltbeszéd az irodalomban és a zenében
- Diszkriminációs esetek

Elsődleges fontosságúnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek az incidensek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amelyben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó (Perry 2001, 8). A statisztikai adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹¹ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰ CEJI 2012, 10–12

¹¹ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) a Rágalmazásellenes Liga (ADL) jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK – 2021. MÁRCIUS

A Tett és Védelem Alapítvány márciusi monitoringtevékenysége során egy antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, mely a rongálás kategóriájába tartozott.

RONGÁLÁS

Horogkeresztet festettek Csonka János szobrára
Forrás: tev.hu, neokohn.hu

2021. március 4. Alapítványunk forró drótjára érkezett bejelentés, miszerint ismeretlenek a szoborra a napokban horogkeresztet festettek.

10

forrás: neokohn.hu

Budapesten a XI. kerületi Csonka János téren áll a névadó mérnök, Csonka János (1852-1939) mellszobra, erre festették a horogkeresztet.

Erről a *Neokohn* egyik olvasója fotót is készített. Alapítványunk, a Tett És Védelem önkéntes segítői gyorsan a helyszínre siettek, ahol már csak a megtisztított szobor talapzatán halványan látszó egykori felfestés nyomaival találkozottak.

Időközben bejelentés érkezett az önkormányzathoz is a rongálásról, a szakemberük is a helyszínen tájékozódott az eltávolításhoz szükséges teendőkről.

A TEV önkényuralmi jelkép használata miatt feljelentést tett az illetékes nyomozóhatóságnál.

forrás: tev.hu

TOVÁBBI GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoringtevékenysége során 2021. márciusában két olyan esetet azonosított, amelyek bár gyűlöleteselekmények, az időpontjuk ismeretlen, vagy jelentéktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának.

A holokausztra utaló graffitit festett valaki az egri viaduktra

Forrás: egerhitek.hu, egrigyek.hu

2021. március 24. Az *Eger Hírek* fotósa vette észre, hogy valaki a borzalmas hátterű náci jelszó átalakításából csinált "poént" Egerben: *Vakcina macht frei*, olvasható a sárga falfirkán az egri viaduktnál – számol-

forrás: egerhitek.hu

tak be erről az egri portálok.

Az auschwitz–birkenai koncentrációs tábor a legnagyobb német megsemmisítő tábor és egy sor koncentrációs tábor neve. Az *Arbeit macht frei* (A munka szabaddá tesz) cinikus felirat volt olvasható az Auschwitz-Birkenauban működő náci haláltábor-komplexum egyik bejárata felett a második világháború idején, 1941-1945 között. A II. világháború idején körülbelül 1,1 millió embert öltek meg ilyen táborokban a náci Németország zsarnokai. A tábort működtető német SS-hóhérok szó szerint halálra dolgoztatták, éhezettették, vagy pedig egyenesen a gázkamrákba küldték a mai Lengyelország területén lévő táborba

forrás: egerhitek.hu/Wikipédia

érkező zsidó, cigány, lengyel, orosz, német és más európai származású foglyokat.

Végtelenül felháborító és elkésérítő párhuzamot vonni a náci Németország háborús és emberiség elleni bűntettei, és az egész

világban tomboló koronavírus-járvány, illetve az abból való kilábalás lehetséges eszközei között. Az egyikben tudatosan ölték halomra az embereket, a másikban megmenteni próbálják őket. Oroján Sándor az egri Fidesz-KDNP frakcióvezetője, aki a körzet önkormányzati képviselője is, cikkünk megjelenésével egy időben közösségi oldalán adott hangot megdöbbenésének és kérte a náci haláltáborok mottójára emlékeztető felirat haladéktalan eltüntetését – írta az *Eger Hírek*.

Az elkövető gyaníthatóan arra utalt, hogy a koronavírus elleni harc keretében zajló magyar oltási program, azaz a vakcinák használata egyenértékű a náci tömeggyilkosságaival Auschwitzban. Nézeteivel nincs egyedül: sajnos a közösségi oldalakon nagyon sok oltás- és vírustagadó kommentel értékeli úgy az oltási programot, mint népszerűt, egyesek szerint pedig ez egy globális emberkísérlet. *Sajnos az is lehetséges, hogy a falfirka készítője egyszerűen csak buta, tájékozatlan és feltűnési viselkedésben szenved – állapítja meg az Egeri Ügyek.*

Az anticionizmus vagy a BDS nem is feltétlenül antiszemizmus?

Forrás: tev.hu

2021. március 30. *Jeruzsálemi Nyilatkozat az Antiszemitizmusról* címmel több, mint 200 nemzetközi tudós, holokauszt- és antiszemitizmus-kutató tett közzé dokumentumot, hogy 15 irányvonal mentén újrafogalmazza a politikai közbeszédben antiszemitizmusnak minősülő normákat. Magyarországról egy szakértő van az aláírók között, Petó Andrea történész, a CEU gender tanulmányok tanszékének professzora,

A nyilatkozat deklarált szándéka, hogy választ nyújtson a Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség (IHRA) egyre több ország, sőt, az Európai Bizottság által is elismert, 2016-os antiszemitizmus-meghatározására. Az ugyanis szerintük "fontos

vonatkozásokban homályos”, zavart okozott és vitákat gerjesztett, és ezzel gyengítette az antiszemitizmus elleni harc ügyét. A dokumentum ezért úgy akarja folytatni ezt a harcot, hogy ugyanakkor nyílt teret enged a vitának az izraeli-palesztin kérdést illetően.

A nyilatkozat B fejezete elismeri, hogy antiszemitizmusnak minősül zsidók kollektív felelőssé tétele Izrael cselekedeteiért vagy zsidók izraeli ügynökké minősítése. Ugyanígy annak minősül, ha zsidókat például egy politikai gyűlésen Izraeltől vagy a cionizmustól való elhatárolódásra szólítanak fel. A fejezet 10. pontja pedig külön hangsúlyozza, hogy annak minősül az is, ha “megtagadják az Izraelben élő zsidóktól azt a jogot, hogy zsidókként létezzenek és gyarapodjanak, összhangban az egyenlőség elvével.”

A C fejezet aztán felsorolja, mi nem számít a nyilatkozat aláírói szerint antiszemitizmusnak: támogatni a palesztinok “igazságossági” ügyét, nemzeti és emberi jogait; “bírálni és ellenezni a cionizmust a nacionalizmus egyik formájaként”. Nem antiszemitizmus a nyilatkozat szerint “alkotmányos megállapodások sokfélesége” mellett érvelni a Jordán folyó és a Földközi-tenger között – tehát a jelenlegi Izrael területén, legyen az két állam, egy kétnemzetű állam, egységes vagy szövetségi állam.

Nem antiszemitizmus a nyilatkozat szerint Izraelnek az államként való “bizonyíték alapú bírálata”, vagy Izrael “módszeres fajai megkülönböztetésének” bírálata, sőt, “önmagában” még nem tartja antiszemitizmusnak a dokumentum a zsidó állam összehasonlítását más történelmi esetekkel, például a “telepes kolonializmussal” vagy a dél-afrikai apartheiddel. Ugyancsak tagadják az aláírók, hogy “önmagában” antiszemita lenne az Izraelt elszigetelni és bojkotálni akaró, a zsidó állam létét alapjaiban megkérdőjelező BDS-mozgalom.

A nyilatkozat tehát saját 10. pontját cáfolja látványosan, hiszen az utóbb felsorolt esetek mindegyike alapjaiban kérdőjelezi meg, delegitimálja a zsidó államot: Izrael “bizonyíték alapú”, de államként való bírálata, a “Jordán folyó és a Földközi-tenger között” létrehozandó államformák, a rasszizmus- és apartheid-vád mind ugyanannak a célnak a különböző eszközei.

A Jeruzsálemi Nyilatkozat állításával szemben az IHRA nem zavarosan és homályosan, hanem teljesen egyértelműen fogalmaz. Azt természetesen az IHRA is elfogadja, hogy “az Izraellel szemben megfogalmazott kritika – hasonlóan a bármely más országgal szemben megfogalmazott-hoz – nem tekinthető antiszemitának”, de nagyon is az, ha “az Izraeli Államot, mint zsidó közösséget támadják.”

Antiszemitizmus az IHRA szerint “a zsidóság önrendelkezési jogának megtagadása, például azon az alapon, hogy az Izraeli Állam létezése a rasszizmus kifejeződése”, akárcsak a “kettős mércé alkalmazása azt követelve, hogy Izrael más demokratikus nemzetektől nem elvárt vagy kért magatartást tanúsítson”, és természetesen “Izrael jelenlegi politikájának a náci politikájával történő összehasonlítása.”

Ami pedig a BDS-mozgalommal ilgili, teljes tévedés az antiszemita szervezet bármilyen mentégetése. Köztudott tény, bárhol nyomon követhető, hogy a magát “emberi jogi” szervezetként láttató mozgalom, ahogy a publicista találóan fogalmaz, “semmit sem tett, mint átpolitizálta az izraeli-palesztin ügyeket, és rendszerszintű kampányt indított a zsidó állam delegitimálására” (a BDS-mozgalom háttéréről, zsidóellenességéről a Discover the Networks dokumentációja nyújt átfogó képet).

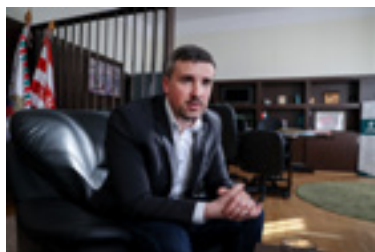
KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Jakab Péter újra esélyt ad Bíró Lászlónak a rasszista jobbkios jelöltnek

Forrás: azonnali.hu, telex.hu, neokohn.hu, tev.hu

2021. március 1-9. Március elején több interjút is adott Jakab Péter a Jobbik elnöke és miniszterelnök-jelöltje. Az egyiket az *Azonnali* című lapnak, a másikat a *Telex*nek. Ezeket, többek között a *Neokohn* és Alapítványunk, a *TEV* is szemlélte.

forrás: telex.hu

Az Azonnalinak adott interjújában azt fejtette: „A Jobbik valójában soha nem volt szélsőjobboldali párt, de megtűrt vállalhatatlan, szélsőjobboldali személyeket.” Hozzátette azt is: „Én nem

számítok a szélsőjobboldaliak szavazataira. Ők nyugodtan szavazzanak Boldog Pistákra meg Pócs Jánosra, aki cigány embert tesz a kazánba.”

„Brenner Koloman képviseli azt a szellemi holdudvart, ami egy keresztényszociális, jobbközép nemzeti néppárthoz illik” – említette az interjújában a Jobbik elnöke, holott éppen Brenner képviselő volt az, aki a párt korábbi antiszemita megnyilvánulásait „a magyar társadalom immunreakciójaként” magyarázta. Mint azonban arra Alapítványunk titkára, Szalai Kálmán már korábban felhívta a figyelmet, „A ‘magyar társadalom immunreakciója’ szókapcsolat azt feltételezi, hogy a zsidóság valamifajta vírus vagy kórokozó, amelyre a magyar társadalomnak reagálnia kellett.”

A Telex c. lapnak adott interjúból meg derül ki, hogy alapvetően semmilyen gondot nem lát a pártban a közelmúltban felmerült, antiszemita botrányokkal kapcsolatban. A lap kérdésére, hogy „hány olyan ember van a Jobbikban, akiről egy kampányban elő lehet szedni rasszista, cigányozó, zsidózó megnyilvánulásokat?”,

Jakab Péter annyit mondott csak: „Nekem az a fontos, hogy tud-e valaki ezekért bocsánatot kérni, vagy sem. A kormánypárt eltorzíthatja a valóságot, vagy éppen teljes kitalációkkal jönnek majd elő.”

Bíró elhíresült korábbi kirohanásai azonban nem úgy tűnnek, hogy a közösségi média vitáinak hevében születtek: a fővárost „Judapestnek”, a haszid zsidókat „tetűcsúszdásoknak” nevező politikus megosztott egy olyan kurucinfós írást is, amely méltatta, hogy a náciik „kikapcsolták a zsidó uzsora-banktőkét a gazdaságból”, bebizonyítva, hogy „egy ország gazdasága a ‘szent’ bankáruralom nélkül is csodálatosan működhet, sőt, csak így működhet egészségesen.”

Jakab Péter az interjújában kijelentette, hogy Bíró „egy ízig-vérig jóindulatú, keresztény ember, aki önzetlenül ápolja a betegágyhoz kötött feleségét. Ő egy jó ember, akkor is, ha voltak helytelen kommentjei”, ezért akár jelölt is lehet az ellenzéki előválasztáson. „Bíró Lászlónak három rossz kommentje volt. Ha visszahívjuk, azt üzenjük a Fidesznek, hogy egy ellenzéki jelöltet három rossz komment miatt le lehet venni a sakkasztól” – közölte az egyébként zsidó származású pártelnök zsidózó politikusról.

Sajátságos az is, ahogy az interjújában Jakab megvédi sofőrjét, Hajnád Kristófot, aki egy fotón az auschwitz barakkok előtt a győzelem jelét mutatta a kamerába. „Kilenc évvel ezelőtt, egy 16 éves fiatalember osztálykirándulásra ment, virágot vittek, és a kegyeletüket rótták le. Az pedig, hogy egy hülye mozdulatot tett valaki, ami éppen látszik egy fényképen, abba bele lehet sok mindent látni, csak attól még nem biztos, hogy igaz a feltételezés” – jelentette ki.

A TEV továbbra is azon az állásponton van, amit Szalai Kálmán, a szervezet titkára többször felvetett: „a Jobbik hitelesen csak egy módon léphet fel a magyar közéletben, ha a rasszizmusban és antiszemitizmusban fogant szervezetét feloszlatja és manifeszt

módon bocsánatot kér a magyarok közösségétől az éveken keresztül tartott gyűlöletpolitikai ámokfutásáért.”

“A numerus claususra szükség volt” – félreérthető mondatok a Kossuth rádióban

Forrás: tev.hu

2021. március 24. Az 1920-as numerus clausus törvénnyel foglalkozott a Kossuth rádió *100 éve történt* című műsora. 2021. március 11-ei adásban Ujváry Gábor történész, a korszakról egyébiránt számos fontos és értékes előadást szervező Veritas Történetkutató Intézet Horthy-kori Kutatócsoportjának vezetője lényegében arról beszélt: ez a törvény szükséges volt, különben sem volt jogfosztó, csupán jogkorlátozó.

A Tett és Védelem Alapítvány álláspontját a szervezet titkára, Szalai Kálmán által jegyzett írásban tette közzé:

2020. szeptember 26-án fogadta el a magyar nemzetgyűlés a hírhedt 1920/XXV. törvénycikket, amely a nemzetiségi arányoknak megfelelően döntött a felsőoktatásba felvehető hallgatók számáról, valójában szinte kizárólag a zsidó fiatalok létszámát korlátozta a hazai egyetemeken, főiskolákon.

“Azt szoktam mondani, hogy itt nem jogfosztásról, hanem jogkorlátozásról van szó. Ez sem szép, mert sérti az állampolgári jogegyenlőséget, és ebből a szempontból roppant helytelen intézkedés volt, de azért nulladik zsidótörvénynek nem nevezhető” – állította a történész. Kijelentette, hogy a törvény *“a határon túli magyarokra is visszaüthetett”*, hiszen sokan azt mondták Romániában, *“ha a magyarok ezt alkalmazzák a zsidókkal szemben, akkor mi miért ne alkalmazhatnánk a magyarokkal szemben.”*

Hasonló módon kétségbe vonta a numerus clausus jogfosztó, antiszemita jellegét a Veritas Intézet főigazgatója, Szakály Sándor is, aki egy 2019. januári lapnyilatkozatában úgy fogalmazott: *“a szövegben konkrétan nem*

is szereplő zsidóságba pedig csak az izraelita hitűek, vagyis azok tartoztak bele, akik nem keresztelkedtek ki. Ezt lehet sérelmezni, ám attól ez még nem jogfosztás, hanem – meglátásom szerint – jogkorlátozás, és semmiképp nem helyes zsidótörvénynek nevezni.” Akkor többek mellett Köves Slomó, a TEV alapítója is elfogadhatatlannak nevezte a főigazgató kijelentését arra hivatkozva, hogy a „numerus clausus” épp a 19. században már törvényben biztosított jogegyenlőséget rúgta fel azzal, hogy nemzetiségként határozta meg a hazai zsidóságot. (A főigazgató vitatott kijelentése volt 2014-ben az is, hogy *“idegenrendészeti eljárásnak”* nevezte a mintegy 20 ezer zsidó 1941-es Kamenyec-Podolszki-ja deportálását, akik többségével a náci és ukrán pribékjeik végeztek. Kijelentését széles tiltakozás követte, melynek hatására elnézést kért és megkövette azokat, akiket megsértett, ahogy fogalmazott: *“Nem sértegetni akartam, én egy olyan kifejezést használtam, ami az akkori időszakban egy szakkifejezés volt”* hozzátéve, *“Ezért nyilván a magyar társadalom valamilyen szinten felelősséggel tartozik megkövetni ezeket az embereket”*)

Ujváry Gábor nyilatkozatában sajnálatos módon ugyanez a gondolat tér vissza ismét. *“Az, hogy a numerus claususra szükség volt, ahhoz nagyban hozzájárult az is, hogy Magyarországra menekült mintegy 400-450 ezer fő az utódállamokból, tehát Erdélyből, Felvidékről, Délvidékről”,* köztük pedig *“rendkívül erősen felülreprezentáltak voltak az értelmiségiek”* – hangzott el a műsorban. Kijelentésével, mely szerint a numerus clausus nem volt *“nulladik zsidótörvény”*, nehéz vitatkozni, tekintettel arra, hogy a nevében nem is szerepel. Sokáig annak antiszemita jellegét is elhallgatták, mígnem előkerült annak végrehajtási rendelete, melyből feketén-fehéren kitűnt, hogy a nemzetiségek meghatározásában, valamint az azokhoz rendelt számarányok alapján egyértelműen a zsidóság ellen irányult.

A műsorvezető kérdésére Ujváry elismerte ugyan, hogy nem valamiféle korlátozásra, létszámstopra gondol, amikor *“szükségesnek”* nevezte a törvényt, és nem azzal ért egyet, *“ami született ebből a törvényből”* – de meg sem említi, hogy éppen a zsidó diákok kizorítása a felsőoktatásból volt az elsődleges célja ennek a rendelkezésnek. Ha viszont valaki a numerus clausus törvény kapcsán ráadásul még azt is kiemeli, hogy az *“kizárólag a zsidóság egy töredékére irányult”*, tehát nem *“általános rendelkezés”* volt, hiszen nem érintette azt, hogy az értelmiségi, gazdasági pályákon ki, hogy helyezkedjen el, az éppen a fent említett történelmi kontextust nem veszi figyelembe.

Ebben a vitában nem szerencsés a szavakon lovagolni, nem segíti elő a szükséges dialógust, ám ez esetben egy, a történelmi kontextusból kiragadott esemény önmagában való téves értékeléséről van szó. Az 1920. évi XXV. törvénycikk jelentősége, a számtalan további zsidóellenes rendeleten és zsidótörvénynek nevezett törvénycikkelyen át – ide tartozik az 1941-es kamenyec-podolszkiji zsidó deportálás is – abban van, hogy kellően előkészítette és megalapozta a német megszállás alatt a magyar államigazgatás és rendvédelem szerveinek, hogy nagyon rövid idő alatt a magyarországi vidéki zsidóság jelentős részét haláltá-

borba deportálja, és az Endlösung alapján a majd teljes kiirtását eredményezze. A numerus clausus törvény kapcsán annak jogfosztó vagy jogkorlátozó következményén polemizálni nem más, mint a magyar nyelvtani szabályok alapján keretezve értelmezni az eseményt, ami tudatosan figyelmen kívül hagyja a történelmi kontextusban elfoglalt szerepét és jelentőségét. Ezen túl nélkülözi a folyamat végén bekövetkezett áldozatok iránti érzékenységet és kisebbiteni törekszik az események sorában kimutatható felelősség kérdését is.

Szervezetünk, a Tett és Védelem Alapítvány mindig is elemi fontosságúnak tartotta a történelmi események, folyamatok, általánosságban az emlékezetpolitikai témákkal kapcsolatos nyílt vitákat, a történészek - szakmájuk szabályai szerinti – kutatómunkáját a tények feltárásán és elemzésén alapuló megközelítést, közéleti szereplők, így a politikai erők párbeszédét is. A szómágia, az események történelmi kontextusból kiragadása csak félreértéshez, következményként egyes társadalmi csoportok megsértéséhez, ennek folyományaként pedig az elkerülhetetlen bocsánatkéréshez vezet. Ezt - a fenti rádióműsorban elhangzott állításai miatt - az igazán jelentős szakmai teljesítményt magáénak tudó Ujváry Gábor sem kerülheti el.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK

A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Ronald S. Lauder: Magyarország választás előtt
Forrás: magyarnemzet.hu, atv.hu,
mandiner.hu, t.me/se/legiohungaria

2021. március 22-24. Zsidó Világkongresszus elnöke fejtette ki véleményét a magyarországi antiszemitizmusról a *Magyar Nemzetben* megjelent cikkében. Később erre reagáltak az érintettek.

Látva az Európa-szerte terjedő, a kontinens legsötétebb múltját idéző antiszemita megnyilvánulásokat, még inkább aggódom Magyarországiért. Folyamatosan jelen van és egyre nagyobb teret hódít Magyarországon a szélsőjobboldal, amely velejükig gonosz embereket éltet – írja Ronald S. Lauder írása elején.

Jelenleg a szélsőjobboldal élén álló legjelentősebb párt a Jobbikból kivált Mi Hazánk a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom nevű csoporttal karöltve. Mindkettőt Toroczkai László egykori Jobbik-alelnök alapította. A hasonló mozgalmak sora azonban ezzel nem ér véget: sok egyéb csoport mellett ide tartozik még a Légió Hungária, a Vér és Becsület és a Betyársereg is.

A Jobbik megpróbálta átfőrmálni arculatát, és igyekezik kevésbé szélsőséges képet mutatva inkább a politikai centrum felé orientálódni. (...) Nemrégiben a párt vezetője, Jakab Péter egy interjúban azt mondta: a Jobbik „soha nem volt szélsőjobboldali párt, de megtűrt vállalhatatlan, szélsőjobboldali személyeket”.

Sajnos ez a nyilatkozat nem őszinte, mert bár néhány jobbikos politikus bocsánatot kért korábbi kijelentései miatt, a párt, múltját megtagadva, nem képes megújulni. Valójában a Jobbiknak a múltban antiszemita kijelentéseket tevő politikusai közül sokan még mindig a párt-hoz tartoznak.

Annak ellenére, hogy a Jobbik szövetségre lépett a baloldali pártokkal, egyik közös jelöltjük egy Borsod-Abaúj-Zemplén megyei időközi választáson „Judapestnek” nevezte Budapestet, és az országba látogató zsidó „idegenek” nagy száma miatt panaszkodott. A mélyen tisztelt rabbijaiak sírját látogató haszid zsidó turistákra célzott, amikor azt írta: „A kutyám majd meg-

veszik, amikor a »tetűcsúszdások« elmennek a ház előtt.” Ez az ember jelölt volt a választáson, és szavaiban nem volt megbánás.

Amikor azt halljuk, hogy Gyöngyösi Márton, a Jobbik vezetőségének tagja az Európai Parlament képviselője, aki még pár évvel ezelőtt lista készítését javasolta a zsidó származású emberekről, különösen azokról, akik a parlamentben ülnek, minden tisztességes magyarnak végigfut a hideg a hátán. Egészen pontosan így kezdődött minden a harmincas évek náci pártjában, és melyik épeszű ember akarná újraélni azokat az időket? (...)

Erre a cikkre (is) reagált Jakab Péter a Jobbik elnöke az ATV *Egyenes Beszéd* című műsorában, amiről a *Mandiner* írt. A beszélgetésben szóba került a párt múltja is, amelyre legutóbb Ronald Lauder tett utalást – írják. A Zsidó Világszövetség elnökének szavaira úgy reagált Jakab, hogy furcsállja, hogy a kritikát nem Orbán Viktornak címezte, mert „ő az, aki megtűrt az államigazgatásban olyan embereket, akik Európát gázkamrához hasonlítják, hovatovább vannak olyan médiaguruk a Fidesznél, akik engem jákoboznak, utalva ezzel a származásomra”.

A cikkre reagált Incze Béla is a szélsőjobboldali, hungarista Légió Hungária megalapítója és vezetője a szélsőséges szervezet Telegram csatornáján:

„A cikkel kapcsolatban egyesek számára nem az lehet érdekes, hogy egy nemzetközi cionista szervezet vezetője megnevezi többek közt a Légió Hungáriát, mint egy mozgalmat, amely olyan időkbe akar visszafordulni, «amikor szomszédok fordultak egymással szembe, és az ország nagy részét tönkretették, romba döntötték»...- Hogy, ezekért a kétségtelenül tragikus eseményekért kik is voltak a felelősök, azt most inkább hagyjuk...” – kezdi Incze.

„A cikk a Zsidó Világkongresszus elnökétől Ronald S. Laudertól származik, aki azoknak a cionista köröknek az egyik meghatározó alakja, melyekkel szövetségben áll a Fidesz. (...) van egy érdekcsoport, amelyik bizonyítható módon brutális lobbierővel bír az üzleti és sportvilágra,

... (...) *Ha kormányunk bírna bármilyen szintű autonómiával az ilyen körökkel szemben, akkor még izgalmas is lehetne, hogy mi történik egy olyan szituációban, amikor a magyar döntéshozók nem vesznek tudomást Lauder úr aggodalmairól, és a magyar érdekekhez lesznek lojálisak. Azonban, hogy semmiféle autonómiával nem rendelkezik, azt mi sem bizonyítja jobban, hogy egy ilyen ocsmány; gyűlölettől fröcsögő, burkolt fenyegetéseket tartalmazó levélnek a Magyar Nemzet biztosít felületet.*" – fejezi be írását Incze Béla.

Magyarország biztonságosabb a zsidóság számára, mint a bevándorlaspárti Nyugat-Európa

Forrás: origo.hu

2021. március 25. A Századvég Európa Projekt nevű, 30 országra kiterjedő közvélemény-kutatása alapján készült elemzés megvizsgálta a zsidó embereket érintő különbségtétellel, inzultusokkal kapcsolatos lakossági attitűdöket, kitérve arra a kérdésre is, hogy az európai polgárok mennyire érzik, illetve érezhetnék magukat biztonságban zsidóként a saját országukban – számol be a kutatásról az *Origo*.

A kutatás alapján megállapítható, hogy az európaiak és a V4-államok megkérdezettjeinek háromnegyede (76-76%) nem tapasztalt a zsidó személyeket célzó szóbeli bántalmazást környezetében, azonban az országok közötti differenciákat vizsgálva jelentős eltéréseket találunk.

Ennek megfelelően míg Luxemburgban 31, Franciaországban és Hollandiában 23 illetve 20 százalék a zsidókat érintő szóbeli bántalmazást tapasztalók aránya, addig a magyar válaszadók körében mindössze 10 százalék. Ehhez hasonlóan a zsidó emberekkel szemben az ismerősi körében erőszakot a luxemburgi válaszadók 16, valamint a belgák 11 százaléka figyelt meg, ezzel szemben a magyarok esetében ez az arány 2 százalék.

A keresztény válaszadók 18 százaléka tapasztalt szóbeli, míg a 8 százaléku fizikai bántalmazást a zsidó polgárokkal összefüggésben, ugyanakkor a muszlim megkérdezettek esetében 30 és 25 százalékra tehető azoknak az aránya, akik az ismerősi körükben a zsidókat célzó agresszióknak voltak tanúi, szóbeli illetve fizikai formában.

Az európai válaszadók 11 százaléka tapasztalt közvetlen környezetében zsidó személyeket érő erőszakkal fenyegetést.

A zsidó polgárokkal szemben fizikai agresszió kilátásba helyezését érzékelők aránya Luxemburgban (20%), Hollandiában (16%) illetve Cipruson (15%) a legmagasabb, és Magyarországon (5%) a legalacsonyabb. A vallási hovatartozás szerinti differenciákat tekintve elmondható, hogy a muszlim válaszadók kétszer annyian (22%) tapasztaltak zsidókat érintő erőszakkal fenyegetést ismerősi körükben vagy környezetükben, mint a keresztény megkérdezettek (10%).

Könnyen belátható, hogy az antiszemita megnyilvánulások, illetve a zsidó embereket érő – bármilyen formájú – inzultusok hatást gyakorolnak a zsidóság biztonságérzetére. A felmérés szerint az uniós és brit megkérdezettek 24 százaléka ért egyet azzal az állítással, hogy zsidóként nem érzi, illetve nem érezné magát biztonságban. Az országok szerinti különbségeket vizsgálva megfigyelhető, hogy azokban az országokban, amelyek a muszlim háttérű migráció által nagyobb mértékben érintettek, magasabb azoknak az aránya, akik zsidóként nem érzik, illetve nem éreznék magukat biztonságban. A hollandok 43, a svédek 39, valamint a belgák 32 százaléka vélte úgy, hogy országában nem vagy nem lenne biztonságos zsidóként élni.

Magyarországon (68%) és Horvátországban (62%) a legmagasabb azoknak az aránya, akik zsidóként biztonságban érzik ill. éreznék magukat.

A kutatás kitért a zsidóságot érintő diszkriminációval kapcsolatos lakossági tapasztalásokra.

talatokra is. Kijelenthető, hogy az európai válaszadók 25 százaléka úgy véli, hogy tapasztalható különbségtétel a zsidó emberek és a nem zsidók között, ezzel szemben az 54 százalékuk szerint nem beszélhetünk a zsidó személyeket célzó diszkriminációról.

Azoknak az aránya, akik szerint tapasztalható különbségtétel zsidók és nem zsidók között Belgiumban (38%), Norvégiában (38%) és Cipruson (33%) a legmagasabb, míg Szlovákiában (15%), valamint

Csehországban illetve Finnországban (szintén 15-15%) a legalacsonyabb. Vallási hovatartozás mentén vizsgálva a kérdést elmondható, hogy a muszlim válaszadók körében magasabb (35%) a zsidó embereket érint diszkriminációt érzékelők aránya, mint a keresztény megkérdezettek (26%) esetében. Magyarországon a válaszadók közel kétharmada (63%) szerint nem tapasztalható különbségtétel a zsidó polgárok és a nem zsidók között.

EGYÉB HÍREK

“Europäische Aktion”: magyar neonácit is elítéltek Ausztriában

Forrás: tev.hu

2021. március 8. Nemzetiszocialista tevékenység újjáélesztése miatt négy idős férfit ítélt első fokon felfüggesztett börtönre egy bécsi bíróság. Az ügy érdekessége: egyikük magyar-osztrák kettős állampolgár, aki az újfasiszta (hungarista) Magyar Nemzeti Arcvonallal (MNA) és a Jobbikkal is összekötötte a szervezetet.

Az Europäische Aktion (EA) nevű nemzetközi neonáci hálózat osztrák tagszervezetének nagyratörő tervei voltak, írja a Kurier c. bécsi lap: meg akarták dönteni a rendszert, és az NSDAP-hoz (Hitler náci pártjához) hasonló pártprogramot akartak írni.

A vádlottak többségében nyugdíjas korú férfiak voltak, ellenük december végén egy Ausztriában és Németországban is tiltott tevékenység, nemzetiszocializmus újjáélesztése (NS-Wiederbetätigung) miatt indult eljárás. A bécsi területi bíróság az ötből négy férfit ítélt el 3-5 év, részben felfüggesztett

börtönre, egyelőre nem jogerősen. Egyikük sem a vezetője, inkább csak aktivistái az EA hálózatának (egyikük ráadásul a szocdem párt tagja is), és védőik szerint már koruk miatt sem lehettek veszélyesek a társadalomra. A hazaárulás vádjá alól mindegyiküket felmentették, azért 20 évet is kaphattak volna.

Az ügy érdekessége, hogy az egyik elítélt 70 éves férfi magyar-osztrák kettős állampolgár, aki megpróbálta az EA-t a Győrköcs István névvel fémjelzett neonáci MNA-val, másrészt a Jobbikkal összekötni. Hogy ez pontosan melyik évre, tehát a Jobbik melyik “korszakára” esett, nem derül ki az osztrák tudósításokból, ezzel együtt érdekes adalék a “néppártosodó” parlamenti párt történetéhez.

Az idős magyar mérnök az MNA tagja is volt egészen annak 2016-os megszűnéséig, többször találkozott a Magyarországon élő, három éve meghalt osztrák holokauszttagadóval, Gerd Honsikkal, részt vett az MNA lögyakorlatain, és a vád szerint paramilitáris kiképzést is tartott osztrák neonáciknak.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ELJÁRÁSBAN KEZDEMÉNYEZETT ÜGYEI

Alapítványunk feljelentései és bejelentése a rendőrség felé

Forrás: Tett és Védelem

2021. március 31. Alapítványunk ebben a hónapban négy feljelentést és egy bejelentést tett a rendőrség felé.

Bajonett Military Shop

Az első esetben feljelentést tettünk a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányságán ismeretlen tettes ellen a Btk. 335. § a) pontjába ütköző és aszerint minősülő önkényuralmi jelkép használata vétségének megalapozott gyanúja miatt, mert a Bajonett Military Shopban önkényuralmi jelképeket ábrázoló tárgyak értékesítése folyik. A boltban megvásárolhatóak különféle önkényuralmi jelképeket, többek között horogkeresztet, SS-jelvényt, ill. Adolf Hitlert ábrázoló termékek, melyek álláspontunk szerint sértik az önkényuralmi (jelen esetben a nemzetiszocialista) rendszer áldozatainak emberi méltóságát, illetőleg kegyeleti jogot sértően a köznyugalom megzavarására alkalmasak.

Haditudósító webáruház

A második esetben is az előzőhöz hasonló tényállás, paragrafus és vétség miatt tettünk feljelentést a Budapesti Rendőr-főkapitányságon egy szintén önkényuralmi jelképeket ábrázoló tárgyakat árusító online bolt ellen. Mivel a webáruházhoz korlátozás nélkül bárki hozzáférhet, így ez alkalmas lehet arra, hogy széles körben eljuttassa az emberekhez, akár kiskorúakhoz is, a nemzetiszocializmus jelképeit, ami ezáltal tovább élhet, terjedhet. Ez a másik bolt a Sarkady István e. v. által üzemeltett Haditudósító webáruház (haditudosito.superwebaruhaz.hu). Mindkét esetben kértük az önkényuralmi jelképeket tartalmazó tárgyak lefoglalását.

Dagger Lobotomy: Halálkúra – CD

Mint arról előző, februári jelentésünkben már beszámoltunk a hazai *Dagger Lobotomy* nevű grindcore együttes *Halálkúra* címmel kiadott mini CD-jén az egyik számban Köves Slomót, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség vezető rabbiját gyalázzák és a zsidó közösség ellen uszítanak. Alapítványunk emiatt most feljelentést tett a Budapesti Rendőrkapitányságon ismeretlen tettes ellen a Btk. 216. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő közösség tagja elleni erőszak bűntett miatt. A lemezt a *Loyalty Records* adta ki, a lemezen az 5. szám címe: *K. S-nek szeretettel*. Annak ellenére, hogy a címben csak egy momogram található, a CD-hez tartozó fotón egyértelműen felismerhető Dr. Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija, mint akinek a fején átment egy golyó, a szeméit kiszúrták, szájából pedig vér esorog. A fotón Köves mögött kivehető még a „brutális, ... mérsárlás” szövegrész. A szám alapját a Hava nagila közismert és nagyon népszerű zsidó (héber) dal zenéje adja, a szövege pedig: „*Köves Slomó a K... anyád, pusztuljon az egész fajtád*”. Véleményünk szerint a vezető rabbinak a lemezborítón így módon való ábrázolása kihívóan közösséggellenes magatartást alapoz meg, mely kiegészülve a szám szövegével objektíve alkalmas a zsidó vallási csoport tagjaiban a riadalomkeltésre.

„Politikai Katona”

Alapítványunk feljelentést tett a Budapesti Rendőr-főkapitányságon ismeretlen tettes ellen a Btk. 332. § b) pontjába ütköző és aszerint minősülő közösség elleni uszítás bűntettének gyanúja miatt. A *Videa* nevű videómegosztó-oldalon egy magát „Politikai Katonának” nevező feltöltő szélsőséges, rasszista és antiszemita tartalmú filmeket tesz közzé. A nagy nyilvánosság

számára elérhető videómegosztón 2020. októberében került feltöltésre *Az örök zsidó (1940)* című antiszemita és nemzetiszocialista propagandafilm, ezen a linken: <https://videa.hu/videok/film-animacio/az-orok-zsidomagyar-szinkron-zsidocionizmus-film-b1o6Sj-JmL704F4Qk>. Álláspontunk szerint a film célja, hogy motiválja az embereket a holokausztra, mint a zsidókérdés végső megoldására. A dokumentumfilm stílusában alkotott, összeszerkesztett film a zsidókat egy kártékony, káros népként mutatja be a nézőknek. A film a lengyel gettóban játszódik, ott a zsidó vallási csoport tagjait, mint egy parazita fajt ábrázolja, akiknek a vallása a csalást és az uzsorát kötelessé teszi. A gyűlöletkeltés a célja annak a kijelentésnek is, hogy az egész világban vándorló zsidók megdöbbentő párhuzamot mutatnak egy hasonlóan nyugtalan állat, a patkány vándorlásával is. A film a zsidó vallási csoporttal szembeni gyűlöletet erősíti akkor is, amikor őket úgy állítja be, mint akik felelősek a nemzetközi bűnözés nagy részéért. Ezen hivatkozások álláspontunk szerint a bűncselekmény megvalósulásához szükséges támadás, erőszak érzelmi előkészítéseként értékelhetőek és a film közzététele folytán a csoporthoz tartozó személyek veszélyeztetve érezhetik magukat.

Szeszák Gyula

Alapítványunk bejelentést tett a Budapesti Rendőr-főkapitányságon Szeszák Gyula (szeszak.hu) honlapja miatt. Álláspontunk szerint az itt megjelentetett írások antiszemiták és a nemzetiszocialista eszméket magasztalják. Az antiszemitizmusra példa a *Miért "örök" (ewige) a zsidó (jude)?* című cikk is:

https://www.szeszak.hu/Comment/Kommentarok/Orok%20zsido/Orok_zsido.htm

Az írásban megjelenik többek között, hogy a zsidó nem csinál titkot abból, hogy évezredek óta szüntelenül háborúzik az egész világ, azaz a gój emberiség ellen és hogy ennek a háborúnak a célja a gójok legigázása, zsidó szolgaságba taszítása, kiszípolozása. Ez idő alatt sok csatát nyertek és vesztek, de a háborúban nyeresre állnak. Ez épp napjainkban válik egyre világosabbá az Európáért indított hadművelet rémisztő eseményei kapcsán. A bejegyzésekben megjelenő írások véleményünk szerint alkalmasak a köznyugalom megzavarására (valamint a zsidó vallási csoport tagjaival szemben társadalmi nyugtalanság előidézésére is), így mindenképpen vizsgálni kell a feltöltött tartalmat illetően a közösség elleni uszítás (és más esetleges) bűncselekmény(ek) megvalósulását.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	március 1-9.	Jakab Péter újra esélyt ad Bíró Lászlónak a rasszista jobbkios jelöltnek	Közösségi hírek, reakciók
2.	március 4.	Horogkeresztet festettek Csonka János szobrára	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Rongálás
3.	március 8.	“Europäische Aktion”: magyar neonácit is elítéltek Ausztriában	Egyéb hírek
4.	március 22-24.	Ronald S. Lauder: Magyarország választás előtt	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
5.	március 24.	A holokausztra utaló graffitit festett valaki az egeri viadukra	További gyűlöletcselekmények
6.	március 24.	“A numerus claususra szükség volt” – félreérthető mondatok a Kossuth rádióban	Közösségi hírek, reakciók
7.	március 25.	Magyarország biztonságosabb a zsidóság számára, mint a bevándorláspárti Nyugat-Európa	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
8.	március 30.	Az anticionizmus vagy a BDS nem is feltétlenül antiszemitizmus?	További gyűlöletcselekmények
9.	március 31.	Alapítványunk feljelentései és bejelentése a rendőrség felé	A TEV hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei

---

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Liga, mint európai szervezet helyi partnerekkel együttműködésben végzi munkáját. Magyarországi partnere a Tett és Védelem Alapítvány, amely zsidó szervezetek civil kezdeményezése és a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1082 Budapest, Baross utca 61.

Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.

CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motíválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.

Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Tett és Védelem Liga,
Szalai Kálmán titkár

Szerkesztők: Nádasi Krisztián vezető kutató,
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője
Bodó Gábor kutató, Brüsszel Intézet
Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

Támogatás: **Bodnár Dániel** filozófus,
Tett és Védelem Liga Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért. A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2021 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM LIGA

1040 Brüsszel, Rue de Froissart 109.
<http://www.apleu.org>

